

Houttoepassingen



Gevelelementen van angelim amargosa.

Duurzaam hout is mooi, maar **kwaliteit staat voorop**



Reef cloeziana palen.



Gevelbekleding van cupiuba.

Bij milieubeweging en overheid leeft sterk de wens dat de Nederlandse bouwwereld zo snel mogelijk meer tropische houtsoorten uit duurzaam beheerd bos gaat gebruiken. Dit levert geld op waarmee meer tropisch bos beschermd kan worden. Is een versnelde introductie van minder bekende houtsoorten een goede ontwikkeling? Mogelijk wél voor het bosbehoud in de tropen, maar er geldt ook dat de kwaliteit van het hout en van de toepassingswijzen voorop moet staan. De expertise van de houtindustrie is daarbij onmisbaar.

Tekst: René Klaassen, SHR

De positie van hout in de bouw staat onder druk. Nadat het eeuwenlang een preferent bouw materiaal is geweest, kampt hout nu enigszins met imago schade. Niet alleen het kappen van bomen is beladen, maar ook komt het gegeven dat hout het ultieme biobased bouw materiaal is (hernieuwbaar, legt CO₂ vast, energiedrager) onvoldoende tot uiting in de bij elke bouw aanvraag verplichte milieuberekening. Bovendien is hout een 'toegankelijk' materiaal, waar 'iedereen' mee werkt. Daardoor wordt de vereiste deskundigheid voor verwerking onderschat en wordt hout helaas niet altijd op de juiste wijze toegepast. Het hout wordt dan aangetast en vereist vroegtijdig herstel, onderhoud of zelfs vervanging. Dat tast het vertrouwen in hout als bouw materiaal aan. Ook bij toepassingen waar hout uitstekend voldoet, wordt daarom steeds vaker gekozen voor andere bouw materialen, zoals beton, kunststof of staal.

High tech sector

In vergelijking met staal, beton en kunststof moet bij hout echter altijd rekening worden gehouden met de enorme variatie. Mogelijk hebben slechts enkele honderden houtsoorten een praktische bouw waarde. Ech-

ter: de houtkwaliteit varieert. De houtindustrie heeft haar productie proces op deze dynamiek afgestemd en weet precies welke houtsoorten in welke kwaliteiten bruikbaar zijn. Tegen deze achtergrond moet het introduceren van nieuwe tropische houtsoorten in Nederland worden gezien. Er moet ruimte zijn om ervaring op te bouwen met nieuwe houtsoorten wat betreft aanbod, maar óók wat betreft de verwerking in een product. Hierbij is deskundigheid met betrekking tot de specifieke houteigenschappen en ontwerp essentieel. Een voorbeeld: het vastkrimpen van een houten steigerdeel rondom een bevestigingspen leidt bij een onverwacht laag aanleveringshoutvochtgehalte van de nieuwe tropische houtsoort tot grote vervorming in een steigervloer; met alle financiële consequenties van dien. En dus zijn houtkennis en toepassingsexpertise altijd noodzakelijk om (imago)schade rond hout te voorkómen.

Nieuw aanbod, andere werkwijze

Het duurzame bosbeheer zoals dat in de tropen wordt toegepast, leidt tot een ander houtaanbod dan het 'normale' aanbod: diffuser, meer houtsoorten, kleinere partijen en van variërende kwaliteit. Wordt dit aanbod

'onder druk' in de markt gezet dan is de kans op schadeprojecten (te) groot. Hier zal niet alleen het gebruik van tropisch hout uit duurzaam beheerde bossen onder lijden, maar zelfs het gebruik van hout in algemene zin. Het nieuwe aanbod maakt alleen een kans op een plaats in de Nederlandse houtketen wanneer er een betere aansluiting is tussen de vraag- en aanbodzijde. Hiervoor moeten partijen zich aan elkaar aanpassen. Voor de vraagkant ligt er een grote uitdaging om met kleinere partijen hout te kunnen werken en om met de grote variatie aan houteigenschappen toch een product te kunnen maken dat voldoet aan de hoge eisen van deze tijd. Voor de aanbodzijde ligt de uitdaging er in om die bomen te oogsten die voldoende rendement garanderen bij een slimme combinatie van de verschillende (export) markten. Ook de milieusector en de overheid mogen worden aangesproken. Het succes van de introductie van nieuwe, tropische houtsoorten uit duurzaam beheerde bossen vereist niet alleen een goede marketingstrategie, maar ook aanpassingen van ontwerp- en productieprocessen en de vraag- en aanbodkant. Daadwerkelijke houtexpertise, vanuit onderzoek, houtbranche en bouwpraktijk, staat hierbij centraal.

SHR Studiemiddag 'Rol eiken in bouwtoepassingen', 1 oktober 2015

Hoewel eiken een rijke historie heeft in bouwtoepassingen, blijkt dat geen garantie te zijn voor een duurzame toepassing in de huidige tijd. De vragen die tijdens deze SHR studiedag beantwoord worden, zijn waarom eiken in het verleden zoveel is toegepast en wat de waarde van de houtsoort eiken is in de huidige bouw. Op SHR.nl wordt binnenkort het definitieve en uitgebreide programma geplaatst. Typisch eiken balk- en plaathout kan bekeken worden in pauzes.

Kosten deelname € 50,-. Aanmelding via info@shr.nl (onder vermelding van naam en bedrijfsnaam en deelname SHR studiemiddag) en na overmaken € 50,- aan NL23ABNA055.65.47.055, ook onder vermelding van deelname SHR Studiemiddag.